

Отже, всією своєю діяльністю, скерованою до дітей, Петро Сорока сприяв формуванню української дитячої субкультури нашого часу, а його творчість, погляди на дитячу літературу не втратять своєї актуальності ніколи, бо у своїх творах автор розкрив психологію дитячого світосприйняття, порушив одвічні проблеми морального збагачення дитини, її прагнення пізнати «великий» світ.

Список використаних джерел

1. Папуша О. Дитяча література як маргінес літературознавчої теорії: до проблеми конституювання об'єктів наукового дискурсу. *Слово і час*. 2004. № 12. С. 20-27.
2. Сорока П. Вибрані твори. Том перший. Поезії, рубаї, вірші, казки та оповідання для дітей. Київ: Видавництво «Український пріоритет», 2020. 832 с.

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЗБІРКИ «ЛІСОВІ ПСАЛМИ» ПЕТРА СОРОКИ В ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

Смоляк Олег Степанович

доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка,

smolyak.te@gmail.com

У творчому доробку відомого українського письменника Петра Сороки особливе місце займає збірка поезій «Лісові псалми». Вона, без перебільшення, є знаковою в сучасному українському літературному творенні (і не тільки у вітчизняному, а й зарубіжному). Підтвердженням сказаного є одночасна вузькість описуваного предмета, а, разом, незмірна широта його звукового наповнення. Зауважу, що майже немає аналогів в українській (а то й світовій) поетичній практиці такого детального, скрупульозного й талановитого опису лісу й усього, що його наповнює. Недарма відомий український письменник і

видавець Володимир Шовкошитний називає Петра Сороку «співцем лісу й апологетом денникової прози» [1, с. 4]. Описати поетичними засобами ліс та ще в такому широкому розмаїтті образів і барв не кожен наважився б. А Петро Сорока зробив це поетично досконало й неперевершено.

Презентація збірки «Лісові псалми» Петра Сороки відбулася 10 березня 2012 року о 14.00 в аудиторії №301 на факультеті мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, майже одразу після виходу її у світ, – і отримала широкий розголос серед шанувальників його творчості. Присутніми на репрезентації були студенти і викладачі факультету мистецтв та інституту педагогіки і психології.

Ініціатором і організатором цього поетично-музичного дійства був я, тодішній завідувач кафедри музикознавства, методики музичного мистецтва і акторської майстерності. У вступному слові я представив аудиторії Петра Сороку як письменника, а потім повідав про його літературну творчість загалом, і збірку «Лісові псалми» зокрема. Водночас я зробив загальний літературознавчий аналіз кількох поетичних творів, поміщених у збірці. Так, звернув увагу на використання художньо-виражальних засобів у віршах, які, назагал, перебували у згоді з моїм поетичним світобаченням. У вступному слові йшлося й про стилістику звукопису в поезіях репрезентованої збірки й поетичну лабораторію її автора. На завершення виступу я наголосив на тому, що поетика і художня образність творів Петра Сороки є надзвичайно багатогранною, неординарною й неповторною – саме тому він, як письменник, належить до десятка моїх улюблених авторів українського красного письменства. Підтвердження цьому – його імпресіоністичне бачення навколишньої дійсності й уміння її трансформації в художні образи.

Опісля студенти театрального відділення Соломія Крушельницька, Надія Іванина, Ольга Атаманчук, Оксана Вархола, Ірина Ветлянська, Тетяна Ярмусь, Сергій Дем'яненко прочитали вірші з репрезентованої збірки. З їхніх уст прозвучали поезії «Я читаю те, що пише вітер», «Тут усе важливе, тут усе значуще», «Навчи мене, Господи, з неба молитись, як птаха», «Люблю ці нетрі,

цю густу траву», «Що душа шукає моя в цьому лісі», «Лютневий ліс», «Мене тут знають всі зайці», «Вже квітень наспівує гами», «Знаю, що марно благий не благий», «Господи, рай твій – це, мабуть, ліси», «Щось таке підкотилось до горла», «Небо лісу», «З кожним днем гостріше відчуваю», «Нема мені над ліс оцей держави», «Не буває в лісі вдруге, вп'яте», «Бог мені безсмертя обіцяв». Вірші були прочитані студентами емоційно, виразно, натхненно, з відчуттям поетичного ритму, з мелодійною плинністю.

У проміжках між студентським читанням поетичних творів прозвучали й вокальні та інструментальні композиції. Серед них: вокальний твір «Коріння» (слова Володимира Вихруща, музика Віктора Толмачова) у виконанні викладачки кафедри вокально-хорових дисциплін Наталії Овод. А студентка Мар'яна Фок виконала улюблену народну пісню Петра Сороки в обробці Станіслава Людкевича «Ой співаночки мої». Крім вокальних творів, прозвучали й два інструментальні: «Прелюдія фа дієз мінор» для фортеп'яно Василя Барвінського у виконанні викладачки Оксани Гиси та Варіації на мелодію народної пісні «Дівча в сінях стояло». Її виконував на баяні студент Юрій Васильків. До речі, вдало підібрані організатором цієї імпрези музичні твори органічно доповнили мотиви збірки поезій Петра Сороки і сприяли ще більшому ліричному одкровенню автора.

У репрезентації збірки Петра Сороки «Лісові псалми» брав участь очільник Тернопільської обласної організації Національної спілки письменників України Євген Безкоровайний. Він з пієтетом говорив про творчість Петра Сороки та його місце в сучасному українському літературному процесі.

Наприкінці поетично-музичної програми виступив зі словом подяки винуватець урочистого дійства – сам Петро Сорока. З властивою авторові скромністю, він був небагатослівним. І все ж зауважив, що така широкоаспектна і фахово підготовлена програма репрезентації його книжки перша в його творчому житті. І він щиро сподівається на подібні зустрічі у майбутньому саме з представниками мистецького факультету.

Список використаних джерел

1. Шовкошитний В. «Шедевр» Петра Сороки: текст і надтекст або Великі можливості малої прози. Сорока П. Шедевр. Повість, оповідання, одробини. Київ: Український пріоритет, 2014. С. 4.

СПОГАДИ ПРО ПЕТРА СОРОКУ

Смоляк Олег Степанович

доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка,

smolyak.te@gmail.com

Цей день став пам'ятним для мене на все життя. Не сумніваюся в тому, що він був знаковим і в творчому житті Петра Сороки. А припав цей день на 10 березня 2012 року. Саме тоді (а це був вівторок) о чотирнадцятій годині в аудиторії №301 Інституту мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка я вирішив зробити Петрові Сороці сюрприз – репрезентувати його збірку віршів «Лісові псалми», яка нещодавно вийшла друком, широкому загалові студентів та викладачів мистецького підрозділу університету.

Хочу повернутися до витоків мого знайомства з Петром Івановичем і підтримування творчих стосунків до кінця його життя. Уперше я зацікавився з ним заочно, на шпальтах обласної та республіканської періодики ще у 1980-х роках, де час від часу публікувалися його твори та аналітичні статті й рецензії. Його публікації заімпонували мені неординарністю письма, широким спектром художньо-виражальних засобів та глибиною аналітичної думки. Лаконічний у словотворенні, збагачений образними смислами, широкоаспектний у виборі літературних жанрів, а то й у творенні нових – це всі якості, що накопичувалися в моїй уяві про нього й спонукали до чим скорішого очного знайомства з ним.